

Az állami erdőgazdaságok tevékenységi körében megjelenő bányászati tevékenységek, TEÁOR besorolással a cégbírósági közhiteles adatok szerint

(Mining as Secondary Activity of State Forestries
with USCS according to Public Credentials of the Commercial Court)

Fülöp Viktor Géza*

Soproni Egyetem
Erdővagyon-gazdálkodási és Vidékfejlesztési Intézet

Kivonat

Az állami erdőgazdaságok TEÁOR szerinti melléktevékenységében megjelenik a bányászat, mint mellékhaszonvétel. A vizsgálat tárgyát a közhiteles cégbírósági és nem közhiteles adatbázisok áttekintése képezi. Az adat- és információgyűjtés célja, hogy képet lehessen alkotni, specifikusan mely bányászati tevékenységi körök azok, amelyeket az állami erdőgazdaságok bejegyzés alapján végezhetnek, valamint ezek közül egyes állami erdőgazdaságok hány tevékenységi körre formáltak jogot. A vizsgálatnak ebben a tanulmányban nem célja a tényleges gazdasági tevékenységek pénzügy-számviteli vonatkozásainak figyelembevétele, csak és kizárólag a jogi lehetőségek vizsgálata, amelyből a kitermelésre vonatkozó szándék állapítható meg. A tanulmány tagolja, csoportosítja az eredményeket, ezáltal több szempontból vizsgálva azokat elsősorban összességében, majd pedig régióként lebontva azokat az egyes állami erdőgazdaságokra. Az állami erdőgazdaságok háromnegyede rendelkezik bányászati melléktevékenységgel, mellyel jogot formálhat a bányászatra, mint mellékhaszonvételre. A kutatás további szakaszában a tényleges tevékenységet kell feltárni, a most kapott eredmények figyelembevételével és felhasználásával.

Kulcsszavak: állami erdőgazdaságok, erdei mellékhasználat, bányászat

Abstract

Mining as, according to TEÁOR (Unified Sectoral Classification System of Economic Activities), a secondary activity of state forestries appears as a spin-off benefit. This research focuses on the review of the database of public registers and the certified public records of commercial courts. Collecting data and information aims to determine which specific categories of mining activities can be carried out by state forestries on account of their commercial court registration as well as to identify how many categories of activities have been registered by each state forestries. In this study it is not the purpose of the examination to pay attention to financial and accounting aspects of genuine and effective economic activity; it merely focuses on the legislative options from which the intention of extraction can be determined. Results are categorized and classified, thus also examined from different aspects especially as a whole, then between regions and per each state forestries. Three fourth of state forestries are in possession of secondary mining activities, having the right to mining as a spin-off

* fulop.viktor.geza@phd.uni-sopron.hu

benefit. In further stages of the investigation the genuine and effective economic activity should be revealed in the light of the data received in this study.

Keywords: state forestries, forest minor production, mining

1. Bevezetés

Az adatgyűjtés célja az állami erdőgazdaságok tárolt cégkivonataiban, a bányászatra vonatkozó tevékenységi körök kigyűjtése a doktori kutatáshoz kapcsolódó tantárgy keretében. Az erdőgazdaságok bányászati tevékenységének vizsgálatához szükséges adatgyűjtés egyik megoldása, a nyilvános és közhiteles adatbázisokból történő adatszűrés, melynek során információt nyerhetünk az erdőgazdaságok ellenőrző szervek felé (ÁSZ, NAV) hivatalosan jelentett pénzügyi és gazdasági tevékenységi adataiból. A doktori kutatás során jó alap lehet ezen információk összessége kiindulási pontnak, így szűkítve azon állami erdőgazdaságok körét, amelyek valamilyen formában rendelkeznek műrevaló ásványvagyonnal, és ezt valamilyen formában és volumenben ki is aknázzák. Erre vonatkozóan olyan adatok állnak rendelkezésre, mint a gazdasági társaságok fő- és melléktevékenységi körei, amelyek az úgynevezett TEÁOR kódok alapján azonosíthatók. A TEÁOR azonosítókat a központi statisztikai hivatal így definiálja: "A gazdasági tevékenységek egységes ágazati osztályozási rendszere az EU tevékenységi osztályozásának, a NACE Rev.2-nek magyar nyelvű változata. Az 1893/2006/EK rendelet alapján 2008. január 1-jétől a TEÁOR'08-at alkalmazzuk a gazdasági egységek főtevékenységének meghatározására, a gazdasági és társadalmi mutatók számításánál, valamint a statisztikai adatok publikálásánál." (www.ksh.hu)

2. Módszer

Az adatok szűrésének módszere internetes kereséssel megoldható, egyszerűen és pontosan. Az adatoknál problémaként felmerülhet a közhitelesség. Két adatbázisból történt a szűrés:

- 1) www.e-cegjegyzek.hu, amelynél a keresés során kétféle módon történhet az eljárás. Az első lehetőség a cégnév alapján történő szűrés, melynél a találatok során hasonló nevű cégeket is találatként azonosítja a felület, ezáltal több esetben végig kell ellenőrizni, hogy megszűnt gazdasági társaságról van szó, vagy aktív, működő társaságról. Ennél pontosabb keresési eredmény lehet elérni az adószám megadásával, így ez alapján egy gazdasági társaság a program által javasolt, mely csökkenti a keresési időt és növeli a találati pontosságot. A felület kapcsán meg kell jegyezni, hogy a weboldal nem közhiteles, csak tájékoztató jellegű, tehát a cégbíróságnál bejegyzett változtatások később jelennek meg az oldalon, mint egy közhiteles adatbázisban. Az elsődleges, tájékoztató jellegű szűrésekre ennek az oldalnak használatával került sor.
- 2) A <http://nav.gov.hu/nav/adatbazisok/adatbleker/tevekenysegeklekerdeses> internetes címen adószám alapján el lehet végezni a fent ismertetett szűréseket. Az első pontban tárgyalt címtől lényeges eltérés, hogy közhiteles adatokat tartalmaz, a keresés folyamata megegyezik az első pontban ismertetettekkel.
Az adatgyűjtés során mindkét adatbázisban megtörtént a kívánt információk kinyerése és ellenőrző összevetése, így a tájékoztató jellegű állomány kontrollja a közhiteles állományával történt meg.

3. A vizsgálat tárgya

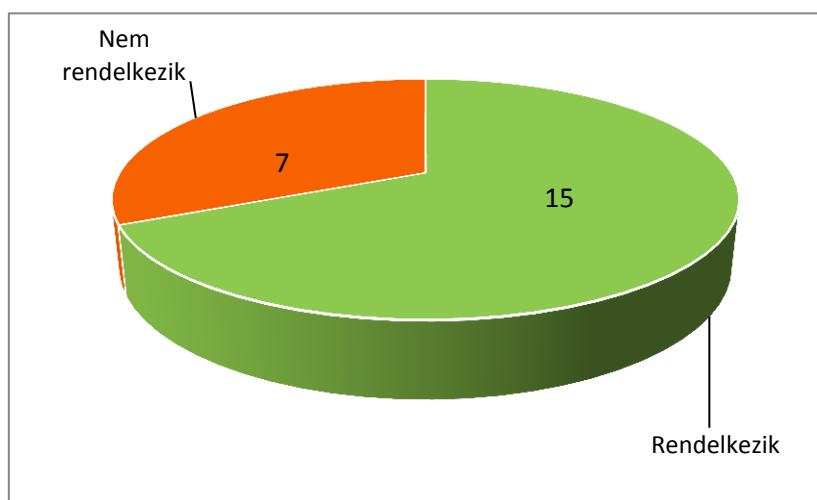
A vizsgálat bővebb tárgyát a huszonkét, Magyarországon működő állami erdőgazdaság képezi, melyeknek működési formája zártkörűen működő részvénytársaság. Az állami erdőgazdaságok cégbíróságnál bejegyzett alapító okiratok, valamint tevékenységi körök jelentik a vizsgálat szűkebb tárgyát.

4. A vizsgálat eredményei a nyilvántartási adatok alapján

Az első – nem közhiteles – adatok során a vizsgált huszonkét állami erdőgazdaság mellék-tevékenységi körében tizenöt esetben volt bányászat vagy ahhoz köthető tevékenységi kör. Az adatok alapján megállapítható, hogy öt olyan bányászati vagy ahhoz köthető tevékenységi kör van, melyet az erdőgazdaságok a cégbírósági bejegyzés alapján művelnek. Ezek az alábbiak TEÁOR szám szerint:

- 0811-'08 Kőfejtés, gipsz, kréta bányászata
- 0812-'08 Kavics-, homok-, agyagbányászat
- 0892-'08 Tőzegkitermelés
- 0899-'08 Egyéb m. n. s. bányászat
- 0990-'08 Egyéb bányászati szolgáltatás

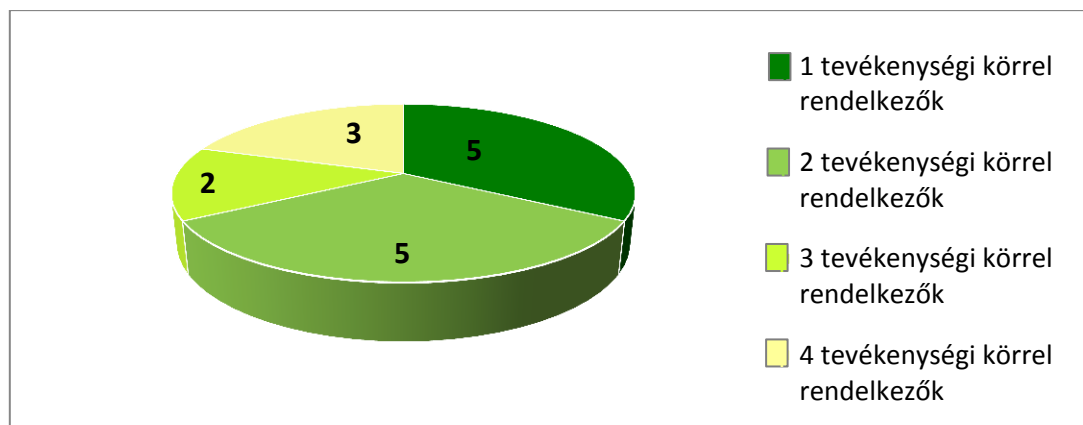
A felsorolt tevékenységi körök közül legalább egy előfordult tizenöt állami erdőgazdaság esetében (1. ábra).

1. ábra: Állami erdőgazdaságok bányászati melléktevékenységi körök szerint

Bányászati tevékenységi körrel rendelkező erdőgazdaságoknál öt esetben egy fajta bányászati tevékenységi kör szerepel, ebből négy esetben „0812-'08 Kavics-, homok-, agyagbányászat”, egy esetben „0811-'08 Kőfejtés, gipsz, kréta bányászata”.

Szintén öt erdőgazdaság esetében két bányászati tevékenységi kör szerepel a cégnyilvántartásban, két erdőgazdaság esetében három tevékenységi kör, három esetben pedig négy tevékenységi kör. Olyan erdőgazdaság nincs melynél mind az öt, megjelenő tevékenységi kör szerepelne. A bányászati jellegű tevékenységi körök számának eloszlását a 2. ábra szemlélteti.

2. ábra: Bányászati tevékenységi körök száma az egyes állami erdőgazdaságoknál

Az alábbiakban a nyilvántartásokból vett adatok az egyes erdőgazdaságokra lebontva, tevékenységi körönként, a cégbíróságon történt bejegyzés dátumával ellátva kerültek felsorolásra:

A tevékenységi körök, az erdőgazdaságok régiók szerinti csoportosítása esetén is lehetséges. Ebben az esetben látható, hogy mely erdőgazdaságok milyen jellegű fellelhető ásványvagyonnal számolnak a területükön, amely akár műrevaló formában is jelen lehet.

Az 1. táblázatból látható a bányászati tevékenységek régiós eloszlása.

A hegyvidéki erdőgazdaságok esetében hat rendelkezik „0811 Kőfejtés, gipsz, kréta bányászata” tevékenységi körrel, szintén hat erdőgazdaság rendelkezik „0812 Kavics-, homok-, agyagbányászat” tevékenységi körrel, három erdőgazdaság rendelkezik „0899 Egyéb m.n.s. bányászat” tevékenységi körrel, négy erdőgazdaság rendelkezik „0990 Egyéb bányászati szolgáltatás” tevékenységi körrel, valamint a hegyvidéki régiókból senki nem foglalkozik „0892 Tőzegkitermelés” tevékenységgel, de ez a geológiai viszonyokból egyértelműen következik.

A dombvidéki régióban lévő erdőgazdaságok esetében az alábbi módon alakul a tevékenységi körök statisztikája: kettő rendelkezik „0811 Kőfejtés, gipsz, kréta bányászata” tevékenységi körrel, négy erdőgazdaság rendelkezik „0812 Kavics-, homok-, agyagbányászat” tevékenységi körrel, és egy erdőgazdaság sem rendelkezik a dombvidéki régiókban „0899 Egyéb m.n.s. bányászat”, „0990 Egyéb bányászati szolgáltatás”, „0892 Tőzegkitermelés” tevékenységgel.

A síkvidéki erdőgazdaságok esetén egy rendelkezik „0811 Kőfejtés, gipsz, kréta bányászata” tevékenységi körrel, négy erdőgazdaság rendelkezik „0812 Kavics-, homok-, agyagbányászat” tevékenységi körrel, egy erdőgazdaság rendelkezik „0892 Tőzegkitermelés” tevékenységi körrel, kettő erdőgazdaság rendelkezik „0990 Egyéb bányászati szolgáltatás” tevékenységi körrel, valamint a síkvidéki régiókból senki nem foglalkozik „0899 Egyéb m.n.s. bányászat” tevékenységgel.

1. táblázat: Az állami erdőgazdaságok cégjegyzékbe felvett bányászati tevékenységi körei tárolt cégkivonat alapján, az egyes társaságokra lebontva – 2018.05.31-i állapot

Erdőgazdaság	0811	0812	0892	0899	0990	Érintett tevékenység
	Kőfejtés, gipsz, kréta bányászata	Kavics-, homok-, agyag-bányászat	Tőzeg-kitermelés	Egyéb m.n.s. bányászat	Egyéb bányászati szolgáltatás	
Északerdő	x	x		x	x	4
Egererdő						
Ipolyerdő	x	x			x	3
Pilisi Parke	x	x		x	x	4
Budapest Eg						0
Vértesi	x	x				2
Bakonyerdő	x	x				2
Verga	x	x		x	x	4
Hegyvidék-8	6	6	0	3	4	
Mecseki	x					1
SEFAG		x				1
Kaszó						0
Gyulaj						0
Zalaerdő		x				1
Szombathelyi		x				1
TAEG	x	x				2
Dombvidék-7	2	4	0	0	0	
Nyírerdő		x				1
NEFAG	-					0
DALERD		x			x	2
KEFAG		x	x			2
Gemenci	-					0
VADEX	-					0
Kisalföldi	x	x			x	3
Síkvidék-7	1	4	1	0	2	
HV-8	6	6	0	3	4	
DV-7	2	4	0	0	0	
SV-7	1	4	1	0	2	
EGRT-22	9	14	1	3	5	

5. Megállapítások, további adatgyűjtési lehetőségek

Az adatgyűjtés és az elemzés alapján megállapítható, hogy az állami erdőgazdaságok 68%-a, közel kétharmada, rendelkezik annak jogi lehetőségével hogy mellékhasználatként bányászati tevékenységet folytasson.

A regionális bontásból látható, hogy a hegyvidéki régiókban nagyobb a lehetőség a bányászati mellékhaszonvételre, a dombvidéki és síkvidéki régiókhoz képest. Ennek oka lehet geológiai jellegű, pusztán gazdasági alapú ok, de nem kizárhatók, hogy a hegyvidéki területeken mindig nagyobb hagyományai voltak a bányászatnak, társadalmilag is elfogadott volt a tevékenység, az ott lakók akár emocionálisan is kötődhettek a tevékenységhez, valamint

az erdőgazdaságoknak is szorosabb volt ezeken a területeken a kapcsolata a bányászattal. Ki lehet emelni a veszprémi vidéket, vagy akár Borsod-Abaúj-Zemplén megyét, mind a két régióban komoly bányászat folyt az idők során, az érintett állami erdőgazdaságoknak pedig a tevékenységi körében gyakorlatilag a tőzégbányászaton kívül mindegyik megtalálható.

A kutatás következő lépésében fel kell tárnai a tényleges gazdasági adatok és információk alapján, hogy a tizenöt tevékenységi körrel rendelkező állami erdőgazdaság közül melyek azok, akik ténylegesen gazdálkodnak is a rendelkezésükre álló ásványkincsel, illetve melyek azok, akik csak névlegesen gyakorolják a tevékenységet, valós gazdálkodás nem áll ennek hátterében. Vannak bizonyos esetek, melyekben a jogi személyek a tevékenységi köröket melléktevékenységként megjelölik, így bele foglaltatik az alapító okiratba, így a későbbiekben adminisztrációs költség nem keletkezik, mint ha utólag kellene felvenni azt. Tehát ezekben az esetekben a melléktevékenységi kör mögött valós gazdálkodás nem történik, és ezen okoknál fogva a statisztikát más oldalról is muszáj megvizsgálni. Ennek a gazdasági-számviteli nyoma lehet az éves beszámoló kiegészítő mellékletében, melyet az elkövetkezőben meg kell vizsgálni, ezeket a pénzügy-gazdasági információk forrásokat, és fel kell tárnai, mely állami erdőgazdaságok azok, amelyek ténylegesen foglalkoznak bányászattal, mint mellékhaszonvétellel.

Felhasznált irodalom

Az Európai Parlament és a Tanács 1893/2006/EK rendelete (2006. december 20.) a gazdasági tevékenységek statisztikai osztályozása NACE Rev. 2. rendszerének létrehozásáról és a 3037/90/EGK tanácsi rendelet, valamint egyes meghatározott statisztikai területekre vonatkozó EK-rendeletek módosításáról

<https://www.e-cegjegyzek.hu/?cegadatlap/1910500227/TaroltCegkivonat>
utoljára letöltve 2018. 05. 31.

<https://www.e-cegjegyzek.hu/?cegadatlap/0610000101/TaroltCegkivonat>
utoljára letöltve 2018. 05. 31.

<https://www.e-cegjegyzek.hu/?cegadatlap/1010020083/TaroltCegkivonat>
utoljára letöltve 2018. 05. 31.

<https://www.e-cegjegyzek.hu/?cegadatlap/0510000135/TaroltCegkivonat>
utoljára letöltve 2018. 05. 31.

<https://www.e-cegjegyzek.hu/?cegadatlap/0310100118/TaroltCegkivonat>
utoljára letöltve 2018. 05. 31.

<https://www.e-cegjegyzek.hu/?cegadatlap/1710001137/TaroltCegkivonat>
utoljára letöltve 2018. 05. 31.

<https://www.e-cegjegyzek.hu/?cegadatlap/1210001520/TaroltCegkivonat>
utoljára letöltve 2018. 05. 31.

<https://www.e-cegjegyzek.hu/?cegadatlap/0110042135/TaroltCegkivonat>
utoljára letöltve 2018. 05. 31.

<https://www.e-cegjegyzek.hu/?cegadatlap/1410300033/TaroltCegkivonat>
utoljára letöltve 2018. 05. 31.

<https://www.e-cegjegyzek.hu/?cegadatlap/1910500058/TaroltCegkivonat>
utoljára letöltve 2018. 05. 31.

<https://www.e-cegjegyzek.hu/?cegadatlap/0310100107/TaroltCegkivonat>
utoljára letöltve 2018. 05. 31.

<https://www.e-cegjegyzek.hu/?cegadatlap/0810001611/TaroltCegkivonat>
utoljára letöltve 2018. 05. 31.

<https://www.e-cegjegyzek.hu/?cegadatlap/0210060093/TaroltCegkivonat>
utoljára letöltve 2018. 05. 31.

<https://www.e-cegjegyzek.hu/?cegadatlap/1610001563/TaroltCegkivonat>
utoljára letöltve 2018. 05. 31.

<https://www.e-cegjegyzek.hu/?cegadatlap/1510040168/TaroltCegkivonat>
utoljára letöltve 2018. 05. 31.

<https://www.e-cegjegyzek.hu/?cegadatlap/1310040224/TaroltCegkivonat>
utoljára letöltve 2018. 05. 31.

<https://www.e-cegjegyzek.hu/?cegadatlap/1410300060/TaroltCegkivonat>
utoljára letöltve 2018. 05. 31.

<https://www.e-cegjegyzek.hu/?cegadatlap/1810100557/TaroltCegkivonat>
utoljára letöltve 2018. 05. 31.

<https://www.e-cegjegyzek.hu/?cegadatlap/0810001600/TaroltCegkivonat>
utoljára letöltve 2018. 05. 31.

<https://www.e-cegjegyzek.hu/?cegadatlap/1110001461/TaroltCegkivonat>
utoljára letöltve 2018. 05. 31.

<https://www.e-cegjegyzek.hu/?cegadatlap/2010040073/TaroltCegkivonat>
utoljára letöltve 2018. 05. 31.

<https://www.e-cegjegyzek.hu/?cegadatlap/0710001091/TaroltCegkivonat>
utoljára letöltve 2018. 05. 31.

<http://nav.gov.hu/nav/adatbazisok/adatbleker/tevekenysegeklekerdezes>

